

İstisnai Kıymetle Beyan Yapılma Şartı

Türkiye Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı Gümrükler Genel Müdürlüğü - 16.02.2022-71950650
(İstisnai Kıymetle Beyanın 53 üncü Maddesinin 5 inci Fıkrası)

T.C. TİCARET BAKANLIĞI Gümrükler Genel Müdürlüğü

16.02.2022/71950650 DAĞITIM YERLERİNE

Bakanlığımıza intikal eden olaylardan, Dünya genelinde yaşanmakta olan Covid-19 pandemisi nedeniyle ortaya çıkan tedarik sorunları ve taşıma maliyetlerindeki artış gibi nedenlerle ithal eşyası fiyatlarında geriye dönük artışlar yaşanabildiği, söz konusu artışların [Gümrük Yönetmeliğinin “İstisnai kıymetle beyan”](#) başlıklı 53 üncü maddesinin 5 inci fıkrası kapsamında değerlendirilip değerlendirilmeyeceği hususunda tereddüt hasıl olduğu anlaşılmaktadır.

İlgili mevzuat hükmü Bilindiği üzere, [Gümrük Yönetmeliğinin 53/5 maddesi](#) “İthal eşyasının gümrük kıymetine veya katma değer vergisi matrahına girmesi gereken, ancak gümrük beyannamesinin tescili anında beyan sahibi tarafından mevcudiyetinin bilinmesi mümkün olmayan kıymet veya matrah unsurları için, en geç söz konusu kıymet veya matrah unsurunun öğrenildiği ayı takip eden ayın yirmi altıncı günü akşamına kadar beyanda bulunulur ve vergileri de aynı süre içinde ödenir.” hükmünü amirdir.

Kapsam [Gümrük Yönetmeliğinin “İstisnai kıymetle beyan” başlıklı 53/1 maddesi](#)nin (b) ve (c) bentleri ile, gümrük kıymetine ilave edilmesi gereken, ancak ihracatçı ve ithalatçı arasındaki sözleşme gereği söz konusu kıymet unsurları gümrük yükümlülüğünün başladığı tarihten sonra belli olacak eşya ile satış sözleşmesinde fiyatın sonradan gözden geçirilmesini öngören hükümler içeren eşyanın gümrük kıymetinin, “istisnai kıymetle beyan” hükümleri çerçevesinde beyanına imkan sağlanmıştır.

Bu kapsamdaki işlemlerde, gümrük beyannamesinin tescili anında kıymete dahil edilecek bir unsurun mevcudiyeti bilinmekte ancak, bu unsurun tutarı henüz bilinmemekte veya nihai olarak belirlenmemiş bulunmaktadır.

Öte yandan, gümrük beyannamesinin tescili anında mevcudiyeti bilinemeyen ve sonradan öğrenilen kıymet veya matrah unsurları ile ilgili olarak, mezkur [53 üncü maddenin](#) birinci fıkrasında yer alan düzenlemeden yararlanma imkanı bulunmamakla birlikte, [Gümrük Yönetmeliğinin 53/5 maddesi](#) çerçevesinde beyanda bulunulması mümkündür.

Bu kapsamda, yukarıda belirtilen fiyat artışı şeklindeki düzeltmelerin mezkur [53/5 maddesi](#) kapsamında değerlendirilebilmesi için;

1. Söz konusu kıymet veya matrah unsurunun, taraflar arasında mevcut fiyatın sonradan gözden geçirilmesini/düzeltilmesini öngören herhangi bir akdi yükümlülükten kaynaklanmaması,
2. Yükümlüsünce, gümrük beyannamesinin tescili anında söz konusu fiyat düzeltmesinin mevcudiyetinin bilinmesinin mümkün olmaması,
3. Süresi içinde beyanda bulunulmuş olması, gerekmektedir.

İspat külfeti [Gümrük Yönetmeliğinin 53/5 maddesi](#) nin uygulanması ile ilgili olarak, ithal eşyasının gümrük kıymetine veya KDV matrahına girmesi gereken bir unsurun gümrük beyannamesinin tescili anında beyan sahibi tarafından mevcudiyetinin bilinmediğinin ve madde uygulanmasına ilişkin gerekli koşulların sağlandığının, yükümlüsünce gerekçeleriyle ve olayın özelliğine göre ticari teamüllere uygun olarak izah ve/veya tevsik edilmesi (ticari yazışmalar vb..dahil) gerekmektedir.

Beyana ilişkin süre [Gümrük Yönetmeliğinin 53/5 maddesi](#) uyarınca beyanın, en geç söz konusu kıymet veya matrah unsurunun öğrenildiği ayı takip eden ayın yirmi altıncı günü akşamına kadar yapılması gerekmektedir.

Yükümlülerce, söz konusu kıymet veya matrah unsurunun öğrenilmesi sürecinde, postada gecikme yaşanması veya faturaların inceleme sürecinden geçirilmesi gibi nedenlerle söz konusu süreye uygulamayabildiği belirtilmekteyse de, [2014/18 sayılı Genelgenin](#), [2016/12 sayılı Genelge](#) ile değişik 1 inci maddesinde, "...söz konusu faturalarda, asıl/örnek ayrımı bulunmamakta olup, üretildiği araçtan (yazıcı, belgegeçer vb.) bağımsız olarak üzerinde gerekli unsurları bulunduran okunaklı faturaların kabul edilmesi gerekmektedir." denilmekte olup, elektronik yolla temin edilen belgelerle de bu kapsamda beyanda bulunulması imkan dahilinde bulunmaktadır.

Bilgi ve gereğini rica ederim.

Mustafa GÜMÜŞ Bakan a. Genel Müdür